

LIBIS-NET

Catalogus bereikbaar via WWW/Z39.50 server*

LIBIS-Net heeft samen met ELIAS nv. de nodige software ontwikkeld die het mogelijk maakt om DOBIS/LIBIS catalogi te ondervragen door middel van het Z39.50 protocol.

Vele andere bibliotheeksystemen (Geac, NOTIS, VTLS), collectieve catalogi (OCLC, CARL, RLG) en database-providers (Dialog) bieden eveneens deze mogelijkheid.

Z39.50 is een van oorsprong Amerikaanse maar nu internationaal erkende standaard voor informatievergaring (information search and retrieval). Het protocol regelt de afspraken over de manier waarop de informatievergaring tussen twee computers in een netwerk zal gebeuren.

Het protocol is gebaseerd op het client/server model. In algemene termen kan gesteld worden dat de client de gebruikersinterface bevat, waarop de gebruiker op een geëigende wijze een zoekopdracht formuleert die vervolgens door de client vertaald wordt naar een vorm die in het protocol vereist wordt. Deze wordt over netwerkverbindingen naar een Z39.50 server gestuurd. Deze server zet de ontvangen gegevens om in een zoekopdracht die geformuleerd wordt op een wijze die begrijpbaar is voor het databankstelsel waar de server draait.

Het zoekresultaat wordt door het databankstelsel naar de server gestuurd die het omzet in een Z39.50 boodschap. Dit wordt naar de client

verzonden. De client decodeert de boodschap en presenteert het zoekresultaat op de geëigende wijze van de client aan de gebruiker.

Hoewel het een protocol is dat ontstaan is in een bibliotheekcontext voor het opvragen van bibliografische gegevens op namen, titels, jaar van uitgave enzovoort, kan het in principe gebruikt worden om eender welk soort gegeven te zoeken.

Z39.50 BIJ LIBIS-NET

Het Z39.50 protocol laat toe om databanken te raadplegen over een netwerk onafhankelijk van de software die men gebruikt om te zoeken en onafhankelijk van het databankstelsel waarbinnen deze gegevens zijn opgeslagen.

De LIBIS-NET catalogus is nu met een Z39.50 client, over het Internet, ondervraagbaar zonder dat de gebruiker geconfronteerd wordt met de DOBIS/LIBIS gebruikersinterface.

De dialoog tussen client en Z39.50 server kan men ook organiseren op één server, waarbij men de client vervangt door een World Wide Web server. Op die wijze kan al wie beschikt over een Web browser (of Web client) zoals Netscape en Mosaic rechtstreeks de databank ondervragen.

LIBIS-NET opteert voor de combinatie van Web en Z39.50 technologie omdat

* Hier gaat het over een persbericht (K.U.L.-LIBIS-NET, Willem de Croylaan, 52B - 3001 Heverlee)

beide aanvullend zijn. Het Web gebruikt een ander protocol, het HTTP. Een van de grote verschillen met het Z39.50 protocol is het feit dat het HTTP stateless is. Telkens de gebruiker op een hyperlink klikt wordt een verbinding gerealiseerd, de gegevens worden doorgestuurd en de server verbreekt de verbinding. Een Z39.50 connectie daarentegen is stateful. De verbinding blijft behouden tot de client of de server het initiatief neemt ze te verbreken. Dit betekent dat via een Z39.50 verbinding kan geregistreerd worden welke zoekprocedure hoort bij welke gebruiker. Op die wijze kan elke gebruiker door zijn eigen zoekresultaten bladeren. Bovendien kan een Z39.50 client achtereenvolgens verschillende databanken ondervragen en de zoekresultaten toch als een geheel presenteren.

LIBIS-NET heeft zo een Web-Z39.50 server ontwikkeld. Vanaf nu kan men dus de LIBIS-NET Catalogus raadplegen zonder het World Wide Web te ver-

laten. Meer informatie en de toegang zelf vindt u via onze Website :
« www.libis.kuleuven.ac.be/libis/ »

Meer kan LIBIS-NET ook bevragen met een aparte Z39.50 client. De meeste client softwarepakketten zijn tegen een redelijke prijs verkrijgbaar (4.000 BEF) of hebben demonstratieversies waar men al een heel eind mee opschiet.

LIBIS-NET stelt zo een demonstratiepakket van BookWhere ? ter beschikking. Om het te verkrijgen is wel enige ervaring met PC en Internet vereist. Alle verdere informatie vindt u terug op de LIBIS-NET Website.

Wie meer wil weten over Z39.50 kan heel wat informatie vinden via de Webpagina's van de Belnet Working Group for Libraries waar een overzicht wordt geboden van diverse bibliotheekstandaarden, waaronder Z39.50. De URL is :

« www.ua.ac.be/WGLIB/standards.html »

* * *